

Projekt

z dnia 24 października 2022 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA
RADY MIEJSKIEJ W PIASECZNI**

z dnia ..... 2022 r.

NR .....

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Piaseczno na lata 2023-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 z późn. zm.) w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249). Rada Miejska w Piasecznie uchwała co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Piaseczno na lata 2023-2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Piaseczno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Zastępca Dyrektora
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Piasecznie

mgr Elżbieta Kuzmowska

Krzysztof

ADWOKAT

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Piasecznie
z dnia ..... 2022 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie**

Piaseczno 2023-2026

Piaseczno 2023

I. O PROGRAMIE -wstęp

II. DEFINICJA I RODZAJE PRZEMOCY-podstawa prawna

III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY I STATYSTYKI DOTYCZĄCE ZJAWISKA

1. STATYSTYKI dotyczące realizacji zadań na terenie Miasta i Gminy Piaseczno w latach 2016-2021

2. CHARAKTERYSTYKA PRACY ZESPOŁU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

3. ANALIZA SWOT

IV. CELE I ZAŁOŻENIA

V. REALIZATORZY PROGRAMU

VI. ADRESACI

VII. FINANSOWANIE

VIII. MONITORING-WERYFIKACJA

I. Wstęp

Problem przemocy od wieków obecny jest w życiu społecznym. Towarzyszy narodom, pokoleniom, jednostkom, wpisując się w karty historii. Przemoc w każdej formie wobec drugiego człowieka jest naruszeniem jego praw. Zjawisko przemocy niekorzystnie wpływa na osoby, które jej doświadczają i na pewno na te, które jej używają, powodując trwałe i niekorzystne zmiany w sposobie myślenia, które utrudniają przeciwstawienie się oraz przeciwdziałanie temu zjawisku. Przemoc dotyka osoby bez względu na wiek, płeć czy przynależność etniczną.

Warto podkreślić, że przemoc jest zjawiskiem społecznym. Nie ma żadnych granic, więc dotyczy szeroko rozumianego społeczeństwa: rodziny, instytucji, środowiska pracy. Przemoc wobec najbliższych związana jest ze zwykłym, codziennym przejawem funkcjonowania rodziny, a jej występowanie jest częste i na tyle powszechne, że zjawisko to jest aprobowane kulturowo, a pokrzywdzeni przez przemoc często pozostają z tym problemem sami. Dość powszechne jest, iż osoby doznające przemocy nie mają wsparcia ze strony bliskich (rodziny, przyjaciół, znajomych), brak im wiedzy na temat form pomocy i instytucji, które świadczą pomoc i wsparcie.¹

II. Definicja

Prawna definicja przemocy określona jest w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) w art. 2 pkt. 2 definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

Rodzaje przemocy:

Fizyczna - naruszenie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;

Psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.;

Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

Seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Np.: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z

---

¹K. Stanek, „Praca socjalna z osobą lub rodziną z problemem przemocy”, Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich, Aleje Jerozolimskie 65/79, 00-697 Warszawa, s.21

życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.;

Ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąs własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Zaniechanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i fizycznej, oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.;²

Podstawy prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483, z późn.zm.)

2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2021 r. Poz. 1249)

3. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1372)

4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268)

5. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1119)

6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.) Dz.U. z 2020 r. Poz. 821

7. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U. z 2018 r. Poz. 969)

8. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2020 r. Poz. 1359)

9. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1882)

10. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2021 r. Poz. 534)

11. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2345)

12. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050)

---

²Zespół Stowarzyszenia „Niebieska Linia” , „Rodzaje przemocy”

13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”(Dz.U. 2011 nr 209 poz. 1245)

Niniejszy program wskazuje główne kierunki działania Gminy Piaseczno w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania, które mają charakter wielokierunkowy, dotyczą w szczególności zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy oraz ograniczenia tego zjawiska na terenie naszej gminy.

III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY I STATYSTYKI DOTYCZĄCE ZJAWISKA

1. Statystyki dotyczące realizacji zadań na terenie Miasta i Gminy Piaseczno w związku z przemocą w rodzinie w ramach procedury „Niebieska Karta” za lata 2016-2021³:

Procedura "Niebieskie Karty" to narzędzie służące przeciwdziałaniu przemocy- próbie jej zatrzymania. Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (z dn.10 czerwca 2010 Dz.U. Nr 125 poz.842) tłumaczy charakter procedury jako "ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej", Policji, GKRPA, Oświaty i Ochrony zdrowia, "w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie".

Poniżej przedstawiamy dane liczbowe na przestrzeni lat, jak zjawisko przemocy w rodzinach Gminy Piaseczno zapisywało się w liczbach Niebieskich Kart wszczynanych w okresie ostatnich siedmiu lat. Z poniższych danych wynika, że przemoc w rodzinie zgłaszana jest najczęściej na Policję następnie Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej a potem placówkom oświatowym. Pozostałe instytucje wskazane w ustawie jako wszczynające procedurę Niebieskiej Karty rzadko wykonują to zadanie.

a) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej:

Zakres informacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	13	25	18	19	37	24

b) Komenda Powiatowa Policji w Piasecznie:

Zakres informacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	82	111	178	154	133	95

c) Oświata:

Zakres informacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	16	6	12	11	7	12

³Dane własne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piasecznie

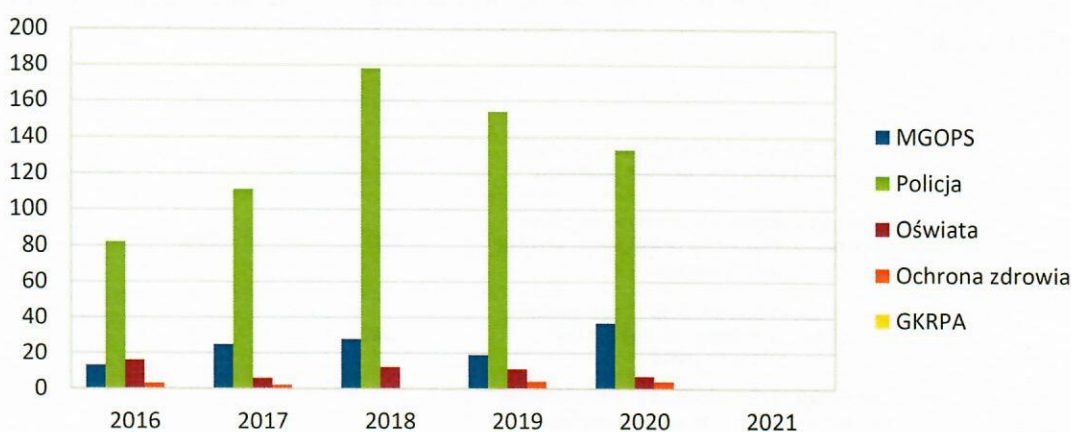
d) GKRPA:

Zakres informacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	0	0	0	0	0	0

e) Ochrona Zdrowia:

Zakres informacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba założonych „Niebieskich Kart”	3	2	0	4	4	8

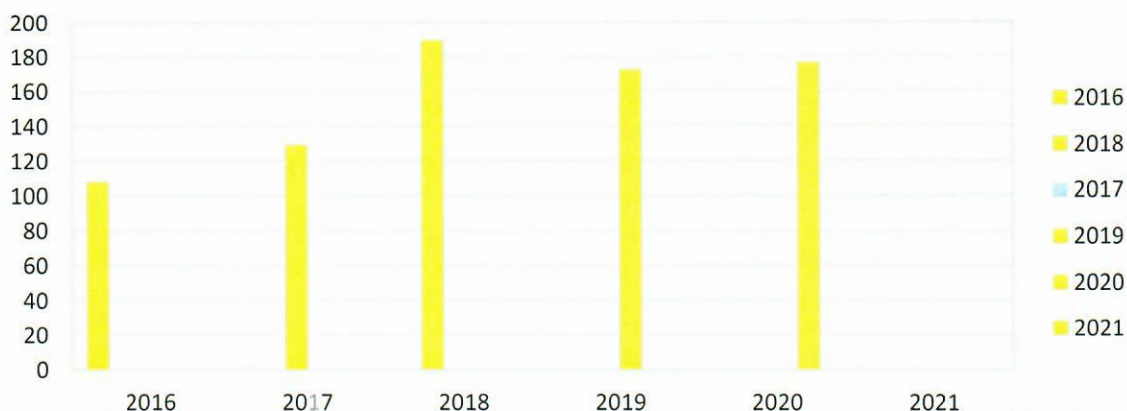
Podsumowanie powyższych danych na wykresie słupkowym:

Na powyższym wykresie widać, że przodującymi instytucjami wszczynającymi procedurę „Niebieska Karta” na terenie Miasta i Gminy Piaseczno jest Komenda Powiatowa Policji oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Tłumaczyć ten fakt może interwencyjny charakter pracy- w momencie zgłoszenia i sprawdzenia sytuacji w/w służby „na gorąco” dokonują przyjęcia zgłoszeń. Instytucją następną w kolejności zgłoszeń jest oświata, ponieważ to jedyne miejsce, w którym małoletni mogą zaufanym osobom (pedagog, psycholog, wychowawca) zdradzić problem, który przerasta ich możliwości radzenia sobie. Poza tym szkoły prowadzą swoje programy profilaktyczne i warsztaty dla uczniów, rozpoznają i diagnozują problemy dzieci, konsultują wszelkie trudności z rodzicami uczniów.

f) ZSUMOWANA ILOŚĆ WSZCZĘTYCH KART ZE WSZYSTKICH INSTYTUCJI:

Zakres informacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ilość Niebieskich Kart	108	129	189	172	176	139

g) Dane statystyczne z lat 2020-2021, Prokuratury Rejonowej w Piasecznie odnośnie przestępstw z art.207 par.1 k.k.⁴

	2020	2021
ilość aktów oskarżenia o przestępstwa popełnione wobec członka rodziny z użyciem przemocy	67	81
ilość złożonych wniosków o zastosowanie nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	brak	brak
ilość zastosowanych dozorów Policji pod warunkiem opuszczenia zajmowanego lokalu wspólnie z pokrzywdzonym	brak	20
ilość zastosowanych dozorów Policji z jednoczesnym zobowiązaniem do powstrzymania kontaktu z pokrzywdzonym	17	15
ilość wniosków Prokuratora skierowanych do Sądu w sprawie tymczasowego aresztowania	7	2

h) Rodzaje przemocy wskazywane w Niebieskich Kartach w latach 2020-2021:

rok	Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna
2020	159	187	9	0
rok	Przemoc fizyczna	Przemoc psychiczna	Przemoc seksualna	Przemoc ekonomiczna
2021	132	144	11	25

Powyższe tabelki przedstawiają, jak rozkłada się ilość zgłaszanych form przemocy. Wbrew stereotypom, w ciągu dwóch opisywanych lat, nie była to przemoc fizyczna, ale psychiczna. Wydaje się potwierdzać hipoteza, że przemoc psychicznej „nie widać”, „łatwiej ją zastosować i nie zostawia śladów” takich, jak fizyczna, chociaż osoby jej doświadczające, w rozmowach, twierdzą, że przemoc psychiczna jest bardziej dotkliwa- „nic nie boli tak, jak słowa”, „rany psychiczne dłużej się goją, niż siniaki”. Jak widać w podanym zestawieniu, przemoc ekonomiczna- z braku zgłoszeń wzrosła na 25 zgłoszeń na 139 Niebieskich Kart zarejestrowanych w 2021 roku. Wyjaśnienie tego zjawiska wydaje się być spowodowane pominięciem pytań i brakiem odpowiedniej rubryki w dokumencie Niebieskiej Karty.

⁴Dane dzięki uprzejmości Prokuratury Rejonowej w Piasecznie

2. CHARAKTERYSTYKA PRACY ZESPOŁU DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej:

Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej realizuje zadania związane z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zespół realizuje procedurę „Niebieska Karta” poprzez organizowanie prac grup roboczych a także Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Ponadto, Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy podejmuje interwencje w środowiskach, w których dobro i bezpieczeństwo małoletnich jest zagrożone. Pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy zgłaszają podejrzenia popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej, pisma o wgląd w sytuację małoletnich do III Wydziału Rodzinny i Nieletnich.

Poniższa tabela prezentuje dane statystyczne dotyczące liczby spotkań grup roboczych, ilości protokołów sporządzanych na grupach roboczych, liczby zgłoszeń zawiadomień do Prokuratury dotyczących podejrzenia popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy, liczby Niebieskich Kart zakończonych oraz liczby dzieci zabezpieczonych zgodnie z art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie⁵:

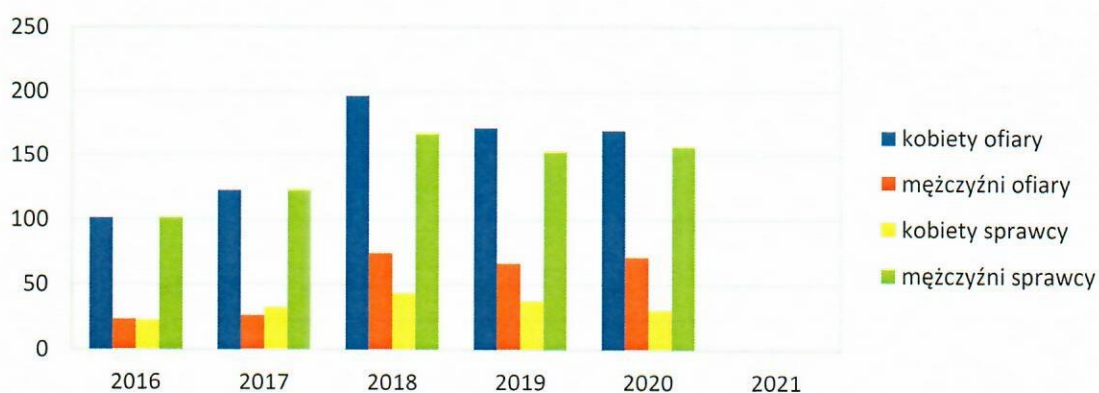
a) charakterystyka pracy Grup roboczych:

Zakres informacji	2016	2017	2018	2019	2020	2021
LICZBA SPORZĄDZONYCH NK-C	93	134	81	142	183	144
LICZBA SPORZĄDZONYCH NK-D	38	47	38	64	120	107
Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie	102	123	197	172	170	126
	kobiety 23 mężczyzn	kobiety 26 mężczyzn	kobiet 74 mężczyzn	kobiety 66 mężczyzn	kobiet 71 mężczyzn	kobiet 33 mężczyzn
Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	22	32	43	37	30	26
	kobiety 102 mężczyzn	kobiety 123 mężczyzn	kobiet 167 mężczyzn	kobiet 153 mężczyzn	kobiet 157 mężczyzn	kobiet 116 mężczyzn
Liczba spotkań grup roboczych	398	479	428	512	622	663
Liczba zawiadomień skierowanych do Prokuratury	21	21	25	23	34	31
Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” ustanie przemocy/brak zasadności działań	98	153	175	221	214	181
	55/43	102/51	72/103	109/112	102/112	84/97
Ilość dzieci zabezpieczonych z art 12A ustawy o przeciwdziałaniu przemocy	0	0	1	1	1	3

⁵Dane własne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piasecznie

Na podst. par.18 ust. 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn.13 września 2011 następuje zakończenie procedury z dwóch powodów- ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy lub rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. Z powyższych danych

Poniższy wykres słupkowy przedstawia stosunek płci ze względu na podział pod kątem osób doświadczających przemocy do osób podejrzanych o stosowanie przemocy. Z wykresu wyraźnie wynika standardowy podział: kobiety doświadczające-mężczyźni podejrzani o stosowanie przemocy. Znaczny skok ilości mężczyzn poszkodowanych przemocą pojawił się w latach 2018-2020, prawdopodobnie dzięki kampaniom społecznym nagłaśniającym problem. Przemoc w tych latach przestała karmić się ciszą. Podkreślić należy stosunek roku 2020- wprowadzenia stanu pandemii do lat wcześniejszych- znaczącej różnicy nie ma.

Poniższa tabela zaprezentuje Czytelnikowi szczegółowy podział wiekowy zarówno osób wskazanych jako poszkodowane zjawiskiem przemocy, jak i osób wskazanych jako podejrzane o stosowanie przemocy.

Charakterystyka wiekowa osób wskazanych jako poszkodowane przemocą w rodzinie⁶:

rok	płeć	do 18 r. życia	od 18 do 67 lat	od 67 lat
2016	kobiety	8	87	7
	mężczyźni	16	7	0
2017	kobiety	10	105	8
	mężczyźni	5	17	4
2018	kobiety	32	143	22
	mężczyźni	42	31	1
2019	kobiety	34	126	12
	mężczyźni	28	33	5
2020	kobiety	25	135	10
	mężczyźni	38	32	1
2021	kobiety	22	96	8
	mężczyźni	18	15	0

6 Dane własne Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piasecznie

Jak widać na powyższym zestawieniu, po zsumowaniu ilości **kobiet doświadczających przemocy**, dane za **2016**, wynik-102 osoby.

Ilość kobiet doświadczających przemocy, **2017**, wynik-123 osoby.

Ilość kobiet doświadczających przemocy, **2018**, wynik-197 osób.

Ilość kobiet doświadczających przemocy, **2019**, wynik- 172 osoby.

Ilość kobiet doświadczających przemocy, **2020**, wynik- 170 osób.

Ilość kobiet doświadczających przemocy, **2021**, wynik- 126 osób.

Jak widać na powyższym zestawieniu, po zsumowaniu ilości **mężczyzn doświadczających** przemocy, dane za **2016**, wynik-**23** osoby.

Ilość mężczyzn doświadczających przemocy, **2017**, wynik-26 osoby.

Ilość mężczyzn doświadczających przemocy, **2018**, wynik-74 osób.

Ilość mężczyzn doświadczających przemocy, **2019**, wynik- 66 osoby.

Ilość mężczyzn doświadczających przemocy, **2020**, wynik- 71 osób.

Ilość mężczyzn doświadczających przemocy, **2021**, wynik- 33 osób.

Charakterystyka wiekowa osób wskazanych jako podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie:

rok	pleć	do 18 r. życia	od 18 do 67 lat	od 67 lat
2016	kobiety	0	21	1
	mężczyźni	1	100	1
2017	kobiety	0	32	0
	mężczyźni	0	122	1
2018	kobiety	0	42	1
	mężczyźni	2	153	12
2019	kobiety	0	36	1
	mężczyźni	1	144	8
2020	kobiety	0	29	1
	mężczyźni	2	151	4
2021	kobiety	0	25	1
	mężczyźni	0	115	1

Jak widać na powyższym zestawieniu, po zsumowaniu ilości kobiet podejrzanych o **stosowanie** przemocy, dane za **2016**, wynik-**22** osoby.

Ilość kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy, **2017**, wynik- 32 osoby.

Ilość kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy, **2018**, wynik- 43 osoby.

Ilość kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy, **2019**, wynik- 37 osób.

Ilość kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy, **2020**, wynik- 30 osób.

Ilość kobiet podejrzanych o stosowanie przemocy, **2021**, wynik- 26 osób.

Jak widać na powyższym zestawieniu, po zsumowaniu ilości **mężczyzn** podejrzanych o **stosowanie** przemocy, dane za **2016**, wynik-102 osoby.

Ilość mężczyzn podejrzanych o stosowanie przemocy, **2017**, wynik- 123 osoby.

Ilość mężczyzn podejrzanych o stosowanie przemocy, **2018**, wynik- 167 osób.

Ilość mężczyzn podejrzanych o stosowanie przemocy, **2019**, wynik- 153 osoby.

Ilość mężczyzn podejrzanych o stosowanie przemocy, **2020**, wynik- 157 osób.

Ilość mężczyzn podejrzanych o stosowanie przemocy, **2021**, wynik- 116 osób.

Podsumowując wszystkie opisane powyżej statystyki, można pokusić się o hipotezę, że największe liczby pojawiają się w latach 2018-2019-2020, a spadają w roku 2021, ponieważ przy widocznym problemie narastania zjawiska przemocy w rodzinach, także sprzyjającej wzrostowi przemocy pandemii, rok 2021 skutkuje skutecznym powstrzymaniem negatywnego zjawiska, dzięki

zapisowi w roku 2020 art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Świadomość mieszkańców dotkniętych zjawiskiem przemocy zmienia się in plus także dzięki wzmożonym staraniom specjalistów pracujących w tym obszarze problemowym. Na odbywających się (kilkukrotnie w jednej rodzinie) spotkaniach grup roboczych mowa jest o sposobach reakcji, stawianiu granic, wspomaganiu się narzędziami oferowanymi przez system. Trzeba podkreślić, że zjawisko może zmniejszać się dzięki stale poprawiającej się współpracy między osobami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy z instytucji gminnych. Zmniejszenie dystansu wśród „pomagaczy” i poczucie jedności w temacie ułatwia podejmowanie decyzji w sprawach niecierpiących zwłoki.

W bardzo wielu przypadkach, które analizujemy w codziennej pracy, widać, iż jedynie fizyczne oddzielenie osób uwikłanych w przemoc, może powstrzymać to zjawisko. Bywa, że osoby które przemocy doświadczają są gotowe do podjęcia radykalnych decyzji. Długotrwałe doświadczanie zachowania poniżającego, demoralizującego i odbierającego wartość wywołuje, przy pomocy służb, wzrost motywacji do obrony i powrotu do godności. Podejmowane interwencje wobec podejrzanych o stosowanie przemocy uświadamiają tym osobom, że dopuszczają się przestępstwa zakazanego prawem. Nadal niska motywacja do korzystania z programów korekcyjno-edukacyjnych nie sprzyja postanowieniu poprawy i wprowadzeniu zmian- życia bez przemocy (dane z Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii- w latach 2017-2021 mieszkańcy Gminy Piaseczno nie korzystali z programu⁵).

Gros procedur dotyczy kobiet, które „chcą dojść do porozumienia”, „chcą dać drugą szansę” biorą na siebie odpowiedzialność za przemoc: „niszczymy się nawzajem”, „to stany naszych umysłów, które świadczą o naszym zmęczeniu i braku perspektywy”. Takie postawy jeszcze mocniej wikłają osoby doświadczające przemocy, powodują, że cykl przemocy- od agresji do przeprosin- wywołuje znaczące wahania decyzyjne a w ostateczności- zatrzymanie w sytuacji. Chęć utrzymania w związku i walka o jego przetrwanie mimo występującej wrogości wydaje się osobie poszkodowanej ciągle mniej wyczerpujące i poniżające, niż przerwanie cyklu przemocy. W wielu przypadkach można pokusić się o hipotezę kompulsywnego przywiązania do osoby, do której przywiązanie jest nieracjonalne, gdyż pragnienie bliskości zasłania realistyczny obraz.

Ilość kobiet w wieku 18-67 wskazanych jako doświadczające przemocy, z lat 2016-2021, to 692 na 759 wszystkich kobiet pełnoletnich. Ilość dziewczynek, które wskazane są jako poszkodowane w wyniku przemocy, to liczba 131 w latach 2016-21. Są to najczęściej procedury zakładane przez Policję podczas interwencji, w których dziewczynki wskazane są jako świadkowie przemocy domowej, do której dochodzi między rodzicami, a także Niebieskie Karty zakładane przez Oświatę. Analogicznie, ilość chłopców wskazanych jako poszkodowane osoby to 147 niepełnoletnich.

Z powyższych danych wynika, za lata 2016-2021, że jednak mężczyźni, w znakomitej większości, są wskazywani jako podejrzani o stosowanie przemocy w rodzinie (785 mężczyzn w wieku 18-67 lat). Taka sytuacja związana jest z dysproporcją sił fizycznych, poczuciem zależności kobiet od mężczyzn, a także lękiem przed porzuceniem. Zachowania przemocowe połączone ze

---

⁵Dane Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Górze Kalwarii

spożyciem alkoholu bądź środków odurzających, powodują jeszcze większą dysproporcję sił i brak możliwości reakcji na własną rękę. W takich sytuacjach najczęściej reaguje Policja.

Ilość mężczyzn w wieku 18-67, po zsumowaniu z lat 2016-2021, wskazanych jako doświadczający przemocy to sytuacje, w których kobiety są obiektami dominującymi, próbują zastosować procedurę „Niebieska Karta” do spraw rozwodowych jako narzędzie np. orzeczenia o winie mężczyzny czy odebrania ojcu kontaktu z małoletnimi. Dane pokazują, iż jest to 135 mężczyzn na 293 wszystkich wskazanych mężczyzn jako poszkodowanych. Ilość kobiet-rówieśniczek, w wieku 18-67- wskazanych jako podejrzane o stosowanie przemocy to ilość 185 kobiet.

Zdarzają się procedury „Niebieska Karta” nazwane roboczo „krzyżowymi”, które zakładają obie strony- jedna osoba wskazuje drugą jako podejrzaną o stosowanie przemocy a drugi, niejako w odwecie, wskazuje pierwszą jako podejrzaną o stosowanie przemocy wobec niego. Taka sytuacja zaprzecza definicji przemocy, może wskazywać na wysoki poziom agresywności jednej strony wobec drugiej. Zdarzają się także takie związki, w których obie strony nadużywają alkoholu i wówczas, przy braku kontroli nad własnym zachowaniem pojawiają się zachowania agresywne, a podczas interwencji zakładana jest procedura krzyżowa. Nie można mówić o przemocy, jeśli nie ma podstawowego czynnika- nierównowagi sił między osobami.

Reasumując dane statystyczne występującej przemocy wobec seniorów: kobiety w wieku powyżej 67 lat wskazane jako doświadczające przemocy: 67, natomiast ilość mężczyzn: 11. Najczęściej są to rodziny zamieszkujące wspólnie z seniorem, przemoc w tych sytuacjach polega na ośmieszaniu, wyzwickach, poniżaniu, krytykowaniu, ignorowaniu i zaniedbaniu potrzeb starszej matki lub ojca. Jeśli chodzi o dane dotyczące osób podejrzanych o stosowanie przemocy, będące w wieku powyżej 67 lat- zsumowane dane za lata 2016-2021: kobiety: 5, mężczyźni: 27. Każda procedura rozpatrywana jest indywidualnie, w zależności, czy osoby wskazane jako podejrzane o stosowanie przemocy są dziadkami wobec małoletnich, czy jest to podejrzenie przemocy między małżonkami w wieku senioralnym. Zazwyczaj w toku prowadzenia Niebieskiej Karty zaangażowani są inni członkowie rodziny, pracownicy oświaty (kontakt z wnukami) lub osób, które mogą podjąć obiektywną współpracę na rzecz seniorów. Zdarzają się procedury, w których rozwiązaniem bywa zaangażowanie pomocy w formie usług opiekuńczych, pomocy psychiatrycznej przez diagnozę demencji bądź umieszczenie seniora w domu pomocy społecznej.

Skutki doznawania przemocy- zdrowotne, społeczne, ekonomiczne- trzy wymiary zdrowia określone przez Światową Organizację Zdrowia WHO-można więc stwierdzić, że przemoc jest traktowana jako zagrożenie dla zdrowia publicznego. Należy wziąć pod uwagę koszty pracy służb- policji, straży miejskiej), pomocy społecznej (ośrodki interwencyjne, całodobowe placówki schronienia, telefony zaufania), koszty wymiaru sprawiedliwości oraz opieki zdrowotnej. Leczenie należy powiększyć o koszty wydatkowane na leczenie postraumatycznego stresu zarówno wśród osób poszkodowanych bezpośrednio jak i pośrednio.

3. ANALIZA SWOT

Przedstawiona przez nas analiza przedstawia czynniki zależne od nas, na które mamy wpływ jako "pomagacze" jak i czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego w temacie przemocy w rodzinie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowana kadra współpracująca z rodzinami podnosząca stale swoje kwalifikacje. • Uwzględnienie w budżecie Gminy środków na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • Lokalna, interdyscyplinarna współpraca przedstawicieli służb i instytucji na rzecz rodziny dotkniętej zjawiskiem przemocy. • Akty prawne, programy oraz strategię krajowe wspierające rodzinę jako komórkę społeczną- uchwalenie ustawy "antyprzemocowej" 30.04.2020- możliwość wystosowania nakazu opuszczenia lokalu lub zakaz zbliżania się do lokalu i jego otoczenia. • Dostępność bogatej oferty MGOPS dającej możliwości edukacji rodziców i opiekunów w celu podniesienia kwalifikacji wychowawczych. • Obecność klubów, ośrodków sportowych i odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej aktywność fizyczną i podtrzymującej zdrowy styl życia rodziny. • Obecność na terenie gminy Klubu Integracji Społecznej działającego przy MGOPS w Piasecznie. • Oferta pomocy terapeuty uzależnień w MGOPS. • Oferta pomocy psychologicznej w MGOPS. • Możliwość kompleksowej diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Piasecznie. • Zapewnienie przez MGOPS rodzinom doświadczającym trudności życiowych i opiekuńczo-wychowawczych wsparcia przez asystenta rodziny i pracownika pogłębionej pracy socjalnej. • Organizowanie w szkołach zajęć o kształtujących umiejętności psychospołeczne (radzenie sobie z trudnymi emocjami, stresem, asertywność, ocenianie ryzyka, rozwiązywanie konfliktów bez przemocy). • Dostęp do poradnictwa specjalistycznego, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych. • Narzędzia pomocowe dla osób poszkodowanych przemocą- telefony zaufania (np. Dziecięcy telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka), aplikacje internetowe (np. "Twój parasol", platforma "Policja E-usługi"). Na terenie woj. Mazowieckiego działają telefony przy ośrodkach interwencji kryzysowej. • W woj. Mazowieckim- Centrum Wsparcia dla osób w kryzysie psychicznym- bezpłatny numer infolinii. • MOS będący ofertą edukacyjną dla młodzieży zagrożonej demoralizacją. • Organizowanie przez gminę wypoczynku letniego i zimowego dla małoletnich. • Obecność na terenie Gminy Piaseczno Punktu Interwencji Kryzysowej, Domu Samotnej Matki, Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej. • Występowanie na terenie Gminy Piaseczno Poradni EZRA działającej na rzecz wsparcia dzieci, młodzieży i ich rodzin doświadczających kryzysu psychicznego. • Oferta poradnictwa specjalistycznego w Gminnym Punkcie Konsultacyjnym. • Całodobowa placówka interwencyjna - Dom Dzieci w Pęcherach. • Duża liczba asystentów rodziny i pracowników pogłębionej pracy socjalnej. • EZRA – dzienny dom pobytu dla dzieci z zaburzeniami psychiatrycznymi. • Dla seniorów-budowa Domu Dziennego Pobytu Seniora w Piasecznie, Obecność dużej liczby klubów seniora w gminie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak świetlic środowiskowych. • Brak kampanii uwrażliwiającej mieszkańców gminy na potrzeby rodzin z problemem przemocy oraz sposoby udzielania im pomocy. • Brak jednolitej wykładni dotyczącej procedury-narzędzie "Niebieska Karta" jest wykorzystywane do spraw rozwodowych, uzależnienia alkoholowego lub spraw o charakterze opiekuńczo-wychowawczym. • Brak, w grupach roboczych, narzędzi wpływu na osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie. • Rozbieżne zdania co do diagnozy sytuacji w danej rodzinie- stanowisko grup roboczych vs umorzenia dochodzeń, odmowa wszczęcia postępowania. • Nadal niewystarczający poziom świadomości, wiedzy i kompetencji rodziców w kwestii wychowawczych- "beztrosowe wychowanie", brak granic wychowawczych. • Brak zaplecza interwencyjnego wobec uzależnienia od gier komputerowych, cyberprzemocy czy hazardu będących czynnikami towarzyszącymi zjawisku przemocy w rodzinie.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Polityka państwa przyjazna rodzinie. • Korzystanie ze wsparcia dużej liczby organizacji pozarządowych, fundacji i stowarzyszeń. • Możliwość wykorzystywania pieniędzy ze środków zewnętrznych. • Położenie gminy w pobliżu dużej aglomeracji miejskiej. • Uwzględnianie dyrektyw unijnych wspierających rodziny. • Bogata oferta na rynku szkoleń, warsztatów i materiałów o tematyce rodzinnej, wychowawczej, opiekuńczej. • Obecność krajowych telefonów zaufania wspierających rodziny w kryzysie (Niebieska Linia). • Rozszerzenie form komunikacji między członkami rodziny a instytucjami (spotkania on-line, telefonicznie, załatwienie spraw zdalnie). • Ogólnopolska akcja szczyptę na COVID, promocja, dostępność. • Współpraca międzygminna w obszarze wspierania rodziny. • Pomagacze po przejściach od podszewki znają temat. • Ogólnopolskie akcje promujące życie bez przemocy. Wzrost świadomości osób doświadczających przemocy o przysługujących im prawach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak ogólnopolskiej kampanii promującej różne formy wspierania rodziny. • Zbyt mała ilość środków w budżecie krajowym na zadania wspierające rodziny. • Brak wypracowanych procedur postępowania w sytuacjach kryzysów krajowych. • Zwiększenie liczby osób w kryzysie psychicznym. • Brak odpowiedniej liczby specjalistów: psychiatrów, psychiatrów dziecięcych, terapeutów. • Wzrost liczby osób uzależnionych. • Zjawisko pandemii COVID, które niesie ze sobą nasilenie problemów współczesnej rodziny: przemoc, uzależnienie od komputera, kryzys małżeństwa. Długotrwała izolacja może skutkować wzrostem autoagresji, diagnoz psychiatrycznych wśród dzieci i młodzieży. • Brak rozwiązań systemowych motywujących poszczególnych członków rodziny do samodzielności finansowej (zjawisko uzależnienia od wsparcia instytucjonalnego). • Pogorszenie sytuacji rodziny poprzez wzrost bezrobocia przy wroście inflacji i cen na rynku. • Wzrost przestępczości uderzający w dobro rodziny. • Sami pomagacze doznają niejednokrotnie przemocy w rodzinie. • Wypalenie zawodowe "pomagaczy", poczucie bezradności pracowników i braku sprawczości wobec zjawiska przemocy w rodzinach.

IV. CELE I ZAŁOŻENIA

Cel główny Programu

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gminie Piaseczno.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ZADANIA	DZIAŁANIA	INSTYTUCJE
Edukacja w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją, wychowania bez przemocy, poszerzenia świadomości dzieci i rodziców w kwestii zagrożeń związanych z przemocą; pomoc w zdefiniowaniu problemu przemocy; symptomów przemocy; motywowania do zwrócenia się o pomoc; motywowania do podjęcia terapii.	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie zajęć informacyjno – edukacyjnych w szkołach np. „Stop przemocy na lekcjach wychowawczych w klasach IV-VIII”, zajęcia w ramach WDŻWR „Funkcja rodziny, obowiązki członków rodziny. Pozytywne wzorce w rodzinie”, pogadanki z psychologiem z zakresu profilaktyki przemocy, prowadzenie programów profilaktycznych „Epsilon”, „Deбата”, scenariusze zajęć w ramach programu RESQL, interwencje szkolne; • ekspozowanie na tablicach informacyjnych w szkołach plakatów przedstawiających prawa dziecka; • kierowanie rodziców do specjalistów z zakresu terapii, uzależnień, pracy socjalnej, prawa i medycyny; • upowszechnienie wszelkich informacji o telefonach zaufania dla ofiar przemocy np. Niebieska Linia, interwencyjny telefon Fundacji Centrum Praw Kobiet, Fundacji Feminoteka Fundacji Projekt Starsi, Zatrzymaj Przemoc; ważnych stronach internetowych oraz aplikacjach np. „Twój Parasol”, „Alarm 112”, „Moja Komenda”, „AVONALERT”; • działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie; • działania w zakresie Akademii Rodziny; • spotkania i konsultacje rodziców z psychologiem dziecięcym; • organizacja „Niebieskiego Koncertu” 	Pedagodzy i psychologzy szkolni, psychologzy w Punkcie Konsultacyjnym, MGOPS
Promowanie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów zarówno wśród dzieci jak i dorosłych	<ul style="list-style-type: none"> • trening zastępowania zachowań agresywnych, zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów z zakresu umiejętności społecznych, warsztaty skutecznego radzenia sobie ze stresem, zajęcia dla uczniów związane z nauką akceptowanych społecznie sposobów radzenia sobie z sytuacjami trudnymi; • zajęcia w ramach Akademii Rodziny: <ul style="list-style-type: none"> - warsztaty umiejętności wychowawczych; - „Stop Hejt! Odkryj swoje Super Moce!”; zajęcia dotyczące kompetencji społecznych dzieci i młodzieży; - warsztaty „Życie w sieci”; zajęcia obalające stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiające jej stosowanie, promujące działania służące przeciwdziałaniu przemocy oraz informujące o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę; - zajęcia promujące budowanie i wzmocnianie więzi rodzinnych „Pozytywne rodzicielstwo”; - warsztaty dla rodziców: „Jak radzić sobie z silnymi emocjami” oraz „Mój bieżący problem”; - „Pozytywna dyscyplina dla rodziców”; - warsztaty dla młodzieży „Do czego potrzebne są nam emocje”; - Szkolenie z udziałem Sędzi Anny Marii Wesołowskiej z zakresu profilaktyki i edukacji prawnej oraz przeciwdziałania zagrożeniom. 	MGOPS, pedagodzy szkolni

2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia dla osób dotkniętych przemocą jak i skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

ZADANIA	DZIAŁANIA	INSTYTUCJE
Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy oraz świadkom	<ul style="list-style-type: none"> indywidualna pomoc psychologiczna, prawna, socjalna, medyczna; prowadzenie grup wsparcia, warsztatów psychoedukacyjnych; praca w grupach roboczych na rzecz rodzin w których dochodzi do przemocy; kierowanie do ośrodków interwencji kryzysowej w celu bezpiecznego schronienia; inicjowanie i prowadzenie procedury „Niebieskie Karty”; interwencje/wizyty w środowisku; wspieranie stosowania środków izolujących osobę stosującą przemoc od osób doznających przemocy; finansowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocą w rodzinie; prowadzenie Gminnego Punktu Konsultacyjnego między innymi dla rodzin dotkniętych przemocą np. pomoc prawna; 	MGOPS, Członkowie GZI, Policja, GKRPA, Służba Zdrowia, Szkoły, Sąd, Prokuratura
Wspieranie innych instytucji w pracy z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy	<ul style="list-style-type: none"> pomoc w zidentyfikowaniu problemu; motywowanie do zwrócenia się o pomoc; podejmowanie działań prewencyjnych wobec sprawców, prowadzenie rozmów profilaktycznych; interwencje/wizyty w środowisku; informowanie osoby podejranej o stosowanie przemocy o możliwościach podjęcia leczenia uzależnień, udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, inicjowanie procedur prawnych oraz współpraca z wymiarem sprawiedliwości; kierowanie do placówek lecznictwa odwykowego; GKRPA – w przypadku towarzyszącemu przemocy uzależnieniu, rozpatrywanie i kierowanie do Sądu wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego; dofinansowanie do szkoleń kadry medycznej i terapeutów, oraz finansowanie grup wsparcia (GKRPA); grupy motywacyjne dla osób uzależnionych, treningi zapobiegania nawrotom nałogu; Policja, przeprowadzanie podczas interwencji rozmowy o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne i psychiczne, możliwości zastosowania zakazu zbliżania się i nakazu opuszczenia mieszkania, wezwanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego. 	Punkt Informacyjny – Konsultacyjny, Policja, GKRPA, Służba Zdrowia, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, MGOPS
Współpraca z lokalnymi mediami w celu promowania i informowania o działaniach realizowanych w ramach programu	<ul style="list-style-type: none"> opracowywanie, publikacja, dystrybucja i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dostosowanych do potrzeb grupy docelowej; kampanie, koncerty, broszury, spotkania, warsztaty, ulotki, informatory 	MGOPS, GKRPA, Policja, Gminny-Punkt Konsultacyjny, Urząd Gminy, placówki edukacyjne, lokalne media

3. Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

ZADANIA	DZIAŁANIA	INSTYTUCJE
Pozyskanie umiejętności współpracy, dialogu, wymiany doświadczeń i łączenia kompetencji zawodowych sektora publicznego oraz organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta i Gminy Piaseczno	<ul style="list-style-type: none"> wymiana informacji dotyczących działań podejmowanych przez poszczególne placówki; szkolenia, konferencje, seminaria, kursy dla pracowników poszczególnych instytucji i gminnego zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania zjawisku przemocy; uczestnictwo w zespole interdyscyplinarnym ekspertów w ramach rozpoznawania problematyki przemocy w rodzinie i opracowania programów wsparcia; wzbogacanie składu Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego o przedstawicieli organizacji pozarządowych zajmujących się w swojej działalności problematyką przemocy w rodzinie oraz uzależnieniami; współpraca sektora publicznego z organizacjami pozarządowymi pod kątem uzupełniania oferty o działania interwencyjne lub wspierająco – terapeutyczne. 	MGOPS, Policja, Sąd, placówki edukacyjne, GKRPA, Służba Zdrowia, Urząd Miasta i Gminy
Zbieranie i analizowanie informacji dotyczących zjawisk sprzyjających występowaniu przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego; prowadzenie rejestru zgłoszeń dotyczących przemocy w rodzinie; opracowywanie sprawozdań poszczególnych instytucji z podejmowanych działań; diagnoza stanu problemów alkoholowych i narkomanii. 	MGOPS, Policja, Sad, placówki edukacyjne, GKRPA, Służba Zdrowia
Specjalistyczne wsparcie osób zajmujących się tematyką przemocy	<ul style="list-style-type: none"> superwizje dla specjalistów pracujących w organizacjach, stowarzyszeniach, instytucjach publicznych, niepublicznych w pracy z osobami doświadczającymi przemocy; szkolenia, warsztaty, kursy, konferencje, podczas których rośnie szansa nawiązania relacji wśród lokalnych „pomagaczy” i integracji; wewnętrzne szkolenia dla nauczycieli dotyczące sposobów reagowania w sytuacji zgłoszenia przez dziecko przemocy w rodzinie. 	Superwizorzy zewnętrzni; Placówki edukacyjne

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Warunkiem efektywności działań zawartych w Programie jest skoordynowana współpraca wszystkich realizatorów Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Prokuratura, Sąd Rejonowy, Straż Miejska,
- placówki oświatowe,
- placówki medyczne

Rozporządzenie w sprawie procedury „Niebieskie Karty” wyznacza każdej z wymienionej w nim instytucji następujące zadania:

- pracownik socjalny:

1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

2) udziela kompleksowych informacji o:

a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach

świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
4) zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
5) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

- przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

2) udziela kompleksowych informacji o:

a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach

świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc;

c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

4) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

- funkcjonariusz Policji:

1) udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy;

2) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

3) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;

4) przeprowadza, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc

w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;

- 5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą,
- 7) ustawa antyprzemocowa z dnia 30 kwietnia 2020 daje Policjantom, w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy w rodzinie, prawo wystawienia nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia

- przedstawiciel Ochrony Zdrowia-

- 1) każdorazowo udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,

- przedstawiciel Oświaty:

- 1) udziela kompleksowych informacji o:
  - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
  - b) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 2) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- 3) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie;
- 4) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;
- 5) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

- członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej:

- 1) udzielają pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie
- 2) podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań
- 3) zapraszają osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej
- 4) opracowują indywidualny plan pomocy dla rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych;
- 5) rozstrzygają o braku zasadności podejmowania działań

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- Mieszkańców Miasta i Gminy Piaseczno, w szczególności osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- Osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- Osób stosujących przemoc w rodzinie,
- Świadków przemocy w rodzinie,
- Służb/instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023-2026 będą w szczególności środki własne gminy a także inne źródła w ramach programów wspólnotowych Unii Europejskiej oraz dotacji konkursowych.

Uzasadnienie

Z dniem 1 sierpnia 2010r weszła w życie nowelizacja ustawy z 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 125, poz. 842).

Na podstawie nowego brzmienia art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015, poz. 1390 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (ust. 2 pkt 1) cyt. przepisu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy na lata 2023-2026 obejmuje zadania i planowane działania zgodne z aktualnymi potrzebami osób, których dotyka problem przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie opracowany przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny uchwała Rada Miejska.

Z powyższych względów podjęcie przedmiotowej uchwały jest niezbędne.

Z up. Burmistrza
Miasta i Gminy Piaseczno
mgr Hanna Kułakowska-Michalak
I Zastępcą Burmistrza
Miasta i Gminy Piaseczno

Zastępcą Dyrektora
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Piasecznie
mgr Elżbieta Klimkowska